

(vt Chrystomus dixit,)
non maiorum nobilitas, sed
animi virtus efficere solet.

Σακροφύτης ἔλεγεν Οὐτε σίταν
ἀραιον ἐν τοῦ κελύφου πύλινον
κρίνομεν, ἀλλὰ τὸ εὐρετον αὐτὸς
πῶς προφύλω· ἔτε αὐτὰρα αὐτοῦ
δαίον ἢ Φίλον ὄνομα, τὸ ἐξ ἐπι-
φανοῦς ὄντα γένους, ἀλλὰ τὸν
ὑπάρχοντα τῷ τρέπῳ κρείτ-
τονα.

✠ Socrates dicere solebat:
Neque frumentum optimū
iudicamus, quod in pulc-
errimo agro natum est, sed
quod commode nutrit:
neque virum bonum & stu-
diosum aut amicum bene-
uolum, qui genere clarus,
sed qui moribus egregiis
fuerit.

Δημοκρεῖτος ἐρωτηθεὶς, ἐν
ποσὶ ἢ δόξῃ αὐτὸ εἶναι, εἶπε Κτη-
νεῖον μὲν δόξῃ, ἢ τὸ σκυλίον
δύο δόξῃ αὐτῶν ὁ δὲ ἢ τοῦ
ἡγεῖται δόξῃ.

✠ Democritus interrogatus
in quibus nobilitas consti-
steret? respondit. Pecudum
nobilitas in bono validoq;
corporis habitu sita est: ho-
minum vero, in bonitate
morum.

Locus LX.
DE OTIO.

Σκίπιον ὁ πρεσβύτερος
πῶς δὲ τὸ στρατιωτικὸν καὶ
τῆς πολιτείας σχολῶν ἐν γράμ-
μασι διατρέξῃ ποιούμενος,
ἔλεγεν, ὅποτε σχολάζει, πλείονα
πράττειν.

✠ Scipio senior, si quando
vacans a bellicis negotiis, in
litteris versaretur, dicere so-
lebat, se quando otiosus es-
set, plura agere.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος
πῶς τὸ πύργον, εἰ σχολάζει,
μηδέποτε, εἶπεν, ἔμοιγε τοῦ συμ-
βαίνει νομίζον αὐτῶν εἶναι, σχο-
λῶν ἀγῶν δὲ τὸ τὸ πόλεως.

Dionysius senior cuidam
percontanti, Num esset oti-
osus, Absit, inquit, vt hoc
mihi accidat. Sentiens, tur-
pissimum esse, otiosum esse
a Reipublicæ negotiis.

Διονύσιος ὁ Ἐρμοκράτους
ἐπέστρεψε Πλάτωνι, μὴ κακῶς ἀ-
γορεύειν αὐτὸν. καὶ ὅς αὐτὸς ἐπέσ-
τε, μὴ ἱστανῆναι αὐτῷ σχολῶν
εἶναι, ὡς Διονύσιος μνηστῆρ.

✠ Dionysius Hermocratis
filius scripsit ad Platonem,
orans ne se cōuitiis afficeret:
Ad quem ille rescripsit, Nō
sibi tantum otii esse, vt Dio-
nyssii meminisset.

Δημοδότης ἐφίση, τῷ δευτέρῳ
καὶ τῷ σχολάζειν ἐπὶ αὐτῷ τὸ δὲ πρῶτον
καὶ τῷ πλείονα πρᾶττειν αὐτῶν.

Demosthenes dicere solebat, Desidiam & otium comitari egestatē, & aliena agendi studium.

Πλάτων λέγει ἐκ τῆς Δημοσθένους ἀπαλαττομένης εἰσὶν ἄγε ὅπως εἰς κελὸν πηκτεροῦσθε τὴν χολὴν, ἣ παύδης σημερινῶν ἀχρεῖν χολὴν πάντες κηρὶ διδάσκειν τοὺς ἀνθρώπους.

† Plato e disputatione discedens, solitus est admonere discipulos, Videte pueri, vt otium in re quapiam honeste collocetis. Significans inhonestum otium omnia mala docere adolescentes.

Locus LXI.

DE INVIDIA, ODIO.

Aριστοτέλης, φησὶν ὅτι φησὶν ἀνταγωνιστὴς ἐστὶ τῶν εὐτοχούντων.

† Invidia, inquit Aristoteles, antagonista est fortunatorum.

Νικόμαχος εἶπεν, ἐργῶδες εἶναι ἐν βίᾳ βεβαιώσθαι, τοὺς τῶν φθονούντων πάντας ὀφθαλμοὺς λατρεῖν.

† Nicomachus dicebat, Difficile esse in hac vita de gentem, omnes invidentiū oculos latere.

Ἰππίας ἐλεγε, δύο εἶναι φθόνους. τὸν μὲν δικαίον ὅταν τις τοῖς κηρῶς φθονῇ πικρὰ μέρους. τὸν δὲ ἀδικον, ὅταν τις ἀχρηστοῖς κηρὶ διδάσκῃ τὴν ἀδαν οἱ φθονεργὶ κηρῶν τῆς οὐ γὰρ μόνον τοῖς οἰκείοις κηρῶς ἀχρηστοῖς, ἄσπερ εἰκείνοι, ἀλλὰ ἔτι τοῖς ἀλλοτρίοις ἀχρηστοῖς.

† Hippias dixit, duplicem invidiam esse: iustam quidem, cum quis invidet improbis honoratis: iniustam vero, cum bonis. Et invidi duplo magis, quam ceteri calamitosi sunt: Non enim solum propriis malis gravantur, vt alii, sed alienis quoque bonis.

Πλάτων εἶπεν ἀγαθὸν εὐδέναι ἀεὶ οὐδένος οὐδέ ποτε ἐξίνεσθαι φθόνου.

† Plato dicebat, Bono viro nunquam vlla quavis de re innasci invidiam.

Τοῖς μὲν Δημοσθένους ἀπὸ τοῦ ἀλλοῦ πικρὰ μέρους ἐπιτιμῆ κατ' ἀνάγκην οὐκίαι. Ἐἰς δὲ Δημοσθένους δόξης διαδίζουσιν, ἀχρηστοῖς φθονεργὶ φησὶν ὅτι φησὶν Σωκράτης.

† Iter facientes per Solem, necessario comitatur umbra: incedentibus vero per gloriam, comes est invidia: dixit Socrates.

Ἀνδρὶ ἀγαθῷ [ἐλεγε] Εὐσέβης.

βι· ο δὲ φρογγέον φρογγέων τις,
 κ' περὶ ἰδί, κ' πεινὴ τῶ κρινῶ,
 κ' ἑαυτῶ φρονεῖ. αὐτὴ ἀγαθὸς
 γ' εὐ πρὸ ἀπίων πόλι· κ' κ' πειν
 τις τοῦ δ' αὐαμῆμον τῆς διμρι-
 είας αὐτ' ἔμεγαλα γαχνῶν, κρινῆ
 δ' αὐαμῆμον.

Si quis (dixit Eusebius) inuidet bono viro fortuna-
 to, is etiam patriæ ac toti
 reipublicæ, deniq; sibi ipsi
 inuidet. Nam vir bonus fel-
 liciter agens, cōmune bonū
 est & ciuitatis, & vniuscui-
 usque, qui felicitatis eius
 particeps fieri potest.

Κλεόβουλ· ὁ Λίνδιος ἐρω-
 τηθεὶς ὑπὸ πνος, ἵνα δ' εἰ μέγιστα
 φυλάττειται, εἶπεν· τῶν μὲν φί-
 λων τ' φθόνον, τῶν δ' ἐχθρῶν
 ἐπιβουλῶν.

Cleobulus Lindius cum
 ex eo quæreretur, quæ ma-
 xime vitanda esse putaret:
 Amicorum, inquit, inuidiā,
 & hostium insidias.

Ἀντισθένης, ὡς περὶ ὑπὸ τοῦ
 ἰοδ' τὸν σίδηρον, ἕτως ἐλεγε τὰς
 φθονεργίας ὑπὸ τ' ἰδίου ἤθους
 κατεδίειται.

† Antisthenes dicere solit^o
 est, Non aliter ac ferrum
 absument rubigine, irain-
 uidos suo ipsorum vitio
 contabescere.

Βίαν πρὸς τὸν βλάσκων

ἰσχυρῶ παχῆτα, σὺκ οἶδα, ἔφη,
 πότερον σοι κακὸν γέγονεν, ἢ ἄλλω
 ἀγαθόν. φθονεργὸς γ' δ' οὐχ ἥτιον
 λυπέεται ἀλλότριᾳ δυστυχίᾳ, ἢ ἡ
 ἑαυτοῦ δυστυχίᾳ.

† Bion conspiciens quen-
 dam tristi vultu, qui habe-
 batur inuidus, Nescio, in-
 quit, utrum tibi aliquid ac-
 ciderit mali, an alteri quip-
 piam boni. Inuidus enim
 non minus discruciat^{ur}
 aliena felicitate, quam pro-
 prio infortunio.

Ἰσοκράτης τῶν δυστυχῶντων
 αὐταγωνιστῶν ἐλεγε εἶναι τὸν
 φθόνον.

Isocrates dicebat, Fortu-
 natorum hominum aduer-
 sarium esse inuidiam.

Ἔστι πάντες, φησὶ Δημῶδε-
 νης, ὅσοι ἐστὶ, τὰ ὀνειδῆ φασκίον·
 τὸ δ' ἐφθονῆσαι δοκεῖν πάντων
 μέγιστα. Ἄλλ' οἱ πῖς ὅτι πᾶσι
 φύσεως κακίας σημεῖόν ἐστιν ἡ
 φθόν· κ' ἑστὶν ἑστὶν ἑστὶν
 δι' αὐτῶν ἀπὸ τῆς συγγνώμης ὅτι
 πεπνηγῶς.

Cum probra, inquit De-
 mosthenes, fugienda sunt
 omnia, tum hoc, ne inuidi
 videamur, maxime omni-
 um. Quare? Quia inuidia
 omnino prauitati naturæ
 tribuitur: nec vlla causa est,
 ob quam inuidus veniam
 mereatur.

Locus LXII.

DE OBTRECTA-
TIONE, CALV-
PNTIA.

ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΦΑΣΙ ΔΙΑ-
ΒΑΛΛΕΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΣΥΝΗ-
ΓΩΝ, ΤΩ ΜΕΝ ΕΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩ-
ΠΩΝ, ΕΠΙΜΕΛΩΣ ΕΠΙΦΡΟΝΕΙΟΝ ΤΗ ΧΡΗ-
ΣΤΕΙ, ΑΠΕΡΕΧΕΙΝ ΔΗΛΟΝ ΟΤΙ ΤΩΤΩ
ΔΙΦΘΟΛΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΗ ΠΑΡΕΝΝΗ. ΟΥ
ΚΑΙ ΑΝΟΜΟΙΣ ΤΙΣΙ ΛΕΓΟΜΕΝΟΙΣ ΑΠΕ-
ΡΕΘΗΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΕΙΝ, ΠΡΟΙΝ ΚΑΙ ΕΠΙ-
ΡΕΘΗΝ ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣΕ.

† Dicunt, Alexandrum, cū
familiaris quidam traduce-
retur apud eum, alteram
aurem obstruxisse manu,
scilicet ut illam integram
absenti seruaret. Non enim
putauit huius verbis prius
fidem habendam esse, quam
& alterum audiuisse.

Ἰππίας φησὶν, ὅτι δεινόν ἐστιν
ἢ Διφθολῆν, ἕτις ὀνομαζέσθαι, ὅτι
ἐδὲ πτωχεύει πρὸς κατὰ αὐτῶν γέ-
γραπται ἐν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπερ-
τῶν κλεπτῶν καὶ τοῖ ἀρεστον ὄν
κείημεν τὴν φίλιαν κλέπτουσι,
ὡς ἡ ὑπόθεσις κακώτερος ἔσται, δι-
καστοτέρη ἐστὶ τῆ Διφθολῆς, Διφ-
τὸ μὴ ἀφανῆς εἶναι.

Hippias grauissimā rem
calumniam esse dixit, quia
nulla pœna lege sancita sit
calumniatoribus, ut furi-
bus, quamuis amicitiam,
quæ optima est possessio,

furentur. Quamobrem con-
tumelia licet malefica sit,
iustior tamen est, quam ca-
lumnia: quæ quia latet,
nocentior est.

Πελοπίδας ἀνδρεὺς τραϊκῶ-
το Διφθολήντος αὐτῶν, ὡς
βλασφημήσαντο αὐτῶν· ἐγὼ
τὰ μὲν ἔργα, ἔφη, αὐτῶν ἐλίπω, τῶ
ἢ λόγων εὐκαίησιν.

Pelopidas, cum fortis
quidam miles per calumniā
apud ipsum deferretur, vt
qui ei conuictus esset: E-
quidem dixit, facta eius
respicio, verba autem non
audiui.

Ὅστις Διφθολῆσι πείθεται
τῶν ἡτοῖ πονηρῶν αὐτῶν ἐστὶς
τεσπες, ἢ πᾶσι πᾶσι παιδαγωγί-
α γνώμην ἔχει. ἔλεγε δὲ Μέναν-
δρος.

Χ Quisquis calumniis sta-
tim fidem habet, is aut im-
probis moribus præditus
est, aut ingenium prorsus
habet puerile: vt Menander
dixit.

Κλειόβουλος μάλιστα σωφρο-
νεῖν κείνῳ τὴν πόλιν ἔφη,
ὅπου τὸν ψόρον μῶλλον οἱ πε-
λιτσοῦμοι δεδίδικαν, ἢ τὸν
νόμον.

Cleobulus illam ciuita-
tem dixit bene constitam
esse, vbi infamiam & obre-
ctatio.

stationem magis, quam legem, ciues metuant.

Πλάτων Ἰνὸς λέγει τὸ, ὅτι Ἰνὸς λοιδοροῦσί σε, ἔφη. ἀλλ' ἐγὼ οὕτω Διόξω, ὡς ἀπιστοῦσ' αὐτοῦς. ἡ γὰρ ἐμὴ κρίξις τῶν Διόξων ἐστὶ Διόδοξός τε πόρον εἶναι, οὐ συγγραμματοσι καὶ κερωνίας, ἀλλὰ τῶ ὁσίων ζῆν, καὶ τὰ δέοντα πράττειν ψυδρομῶν ἐλέγχον.

Plato cum quidam ei narraret, esse nonnullos, qui ipsum maledictis infectarentur, At ego, inquit, sic viuiam, vt illis nō habeatur fides. Sentiens optimum refutandi calumnias modū esse, non scriptis & clamoribus, sed sanete viuendo, & recte faciendo mentientes refutare: ¶ Vt ille interrogatus, πῶς αὐτὸ ἀμυνήσῃ τὸν ἐχθρὸν, quomodo se vlcisici de suo inimico posset, respondit: αὐτὸς καλὸς καὶ γαργός γινώσκον, Si te virum honestum & iustum praestabis.

Φίλιππος τὸ Ἀλεξάνδρου πατὴρ ἐλέγχε, ὅτι γὰρ ἐχθρὸς τοῖς λοιδοροῦσί με, ὅτι ἐλθὼνα ποιεῖσιν. ἐγὼ γὰρ ἀπελάξω ψυδρομῶν αὐτοῦς ἀπελέγχον, εἰ τι φασίλον ποίω, μετὰ δὲ ἀπονομή.

Philippus, Alexandri pater, dicebat se suis conuicia-

toribus gratiam habere, & se meliores redderent. Ego enim, inquit, studens illos mendacii convincere, si quid improbe fecerim, multo consilium, & penitentiam emendo factum.

Διογένης πρὸς τὸν λοιδοροῦν αὐτὸν, Ἄλλ' ἔπει μὲν, ἔφη, πιστεύει ἡς δὲ φημι γινώσκει, ἔπειτα εἰ μὴ βλασφημεῖσιν.

Diogenes cōuitanti sibi, At nec mihi, inquit, credit quisquam te laudanti, nec tibi me vituperanti.

Ἴερον πρὸς Ξενοφάνῳ τὸν Κολοφώνιον εἰπόντα, μάλιστα οἰκίους δύο τρέφειν, Ἄλλ' Ὀμηρος, εἶπεν, ὃν σὺ Διόδοξος, πλείονας ἢ μυρίου τρέφει πτόνηκας. καὶ σὺ ὁ βλασφημῶν δοκεῖν αὐτῷ ἰλογομαγεύς, εἰς ἃ τρέφεις δύο;

Hiero Xenophani Colophonio querenti, quod aegre duos aleret famulos, At Homerus, inquit, quem tu carpis, etiam mortuus alit plus quam decem millia. Et tu, qui vis illo videri doctior, vnus non alis duos?

Ἐφη σοφῶς, Ὅ δ' εἰνά τ' εἰλοιδορεῖ· ὃ γὰρ ἐλεγε, μὴ παρ' ἐμὴ καὶ τυπύτω με.

Cum sapienti quidam narraret, eum a quopiam

conuittis deformatum esse, Absentem, inquit, etiam verberet me.

Τραϊνὸ μὲ παρσώπεις [ὡς φησὶ τις τῶ σοφῶν] τὴν βλασφημίαν. τὸ Διφραδύλων. τὸ γὰρ συκοφαντῆ μὲρον ἀδικεῖ, καὶ παρσώπεις ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἐαυτὸν.

Tribus personis (vt quidam ex sapientibus dixit) eadem opera calumniator nocet . Nam & delatum iniuria afficit , & auditores (Quia eos veritate priuat) & seipsum . Quia conscientiam suam atrociter fauciat .

Δημοσθένης φησὶ τῶν συκοφαντῶντων γὰρ ἐξελίττεσθαι εὐδὲν εἶναι.

Demosthenes dicere solitus est, Nullum genus hominum perniciosius esse, quam Sycophantarum.

Σοφῶν ἑνὶ ἔφην τις, ὅτι ὁ δεινὸς κηκεῖς σε ἐλοιδορεῖ ἐπὶ ἐμοῦ. ὁ δὲ ἔφην. Εἰ μὴ ἡδύως ἤκηρες, σὺ καὶ ἐμοῦ μὲ ἐλοιδορεῖ.

✱ Cum sapienti cuidam aliquis diceret, se præsente ipsi a certo quodam conuittium factum esse: Nisi tu, inquit, libenter audiuißes, nunquam ille mihi conuittium fecisset.

Ἀλλοῦ τις τῶν σοφῶν ἀκρούσας ὑπὸ Ἰωνῶν βλασφημειῶν, οὐδὲν, ἔφην, πράττειν ἀξίον τῆς βλασφημίας, τῶ ψυδῶν οὐδὲν φροντίζω.

✱ Alius quidam homo sapiens, audiēs sibi quosdam maledixisse, dixit, Ego cum nihil faciam dignū, propter quod contumelia afficiar, mendacia nihil curo.

Locus LXIII.

DE PVDICITIA, CASTITATE,

Pudore.

Ἰερων λοιδορηθεὶς ὑπὸ Ἰωνῶν εἰς τὴν δυσωδίαν τοῦ φόρου, ἠνείατο τὴν αὐτῶν γυναικῶν μηδέποτε ἀεὶ ἑαυτοῦ φρονησάντων. ἠ δὲ εἶπεν, Ὀμῶν ἡδὲ θεῶν τὸν ἀπαντῶν ἴσας ἀνδρας ὄξιν. Καλλίσιος τὸ ἀγνείας ἐλεγχος ἰσχυρὸς, τὸ εὐδενὸς ἀνδρὸς ἔγω πηλοστον γλοιομένης, ὡς τὸ εὐμοῖος ὅδ μὴ ἀποδάνειος, πηλοστον εὐδενὸς ἀνδρὸς.

✱ Hieroni quidam exprobrabat oris graueolentiam. At ille cum vxore expostulabat, quod id sibi nunquam indicasset: Tum illa, Putabā inquit, viros omnes ad eundem olere modum. Eximiū pudicitie argumentum, quæ nulli viro tam vicina fuerit, vt oris halitū sentire posset, præterquam vni marito.

Ὁ αὐτὸς

Ὁ αὐτὸς Ἐπιχάρμον τὴν κωμωδοποιὸν, ὅτι τὴν γυναικὸς αὐτῆς παρέστις εἶπε πρὸς ἀπεργῶν, ἐξημίωσε.

Idem Epicharmo Comico poetae, quod praesente ipsius vxore dixisset quiddam inhonestum, dixit mulctam.

Ἀγκυρὴν πρὸς ἀποστέμνιν εἰ φθορὰ συνειπινόμεναι, ἢ ἵψην, Πῦρ μὲν ἔστι ἐμπεδον τῶν πατρῶν πείθεσθαι, καὶ εἶτο ἐπὶ πρῶτα γυνὴ ἢ γυναικὸν, τῶν αὐτῶν εἰ ἐν δίκῃ μὲν πρὸς ἀποστέμνιν, ἢ ἵψην φανερὸν ποιῶσιν τῶν πατρῶν.

Quidam Lacenam sceminam misso nuntio sollicitauit, num assentiretur, ut ipsi sui faceret copiam. Cui illa respondit: Cum essem puella, patri obedire didici, idque feci: mulier autem facta, viro. Itaque si me inuitat ad honesta, marito meorem aperiat.

Παρθένη πενήρᾳ ἐρωτηθεῖσα, τίνα δίδουσι τῶν γαμοῦν πατρῶν. Τῷ πατρῶν εἶπε, σφραγισμένην. ὁ γυνὴ ὁμολογῆσαι, τῷ πατρῶν τὴν γαμὸν ἀπόρους ἀδιαφθόρου φέρουσαν παρθένον ἐξαργυρῶν τῶν πατρῶν.

Virgo quaedam pauperula roganti, quam dotem sponso allatura esset: Pudicitiam, inquit, a maioribus traditam. Generose profes-

sa est, eam esse pulcre dotatam, quæ mores incorruptos adferret ad nuptias.

Ὁ πλὴν ἰαυθὸς γαστέρα θεοραπύων [ἔφη πρὸς τῶν παλαιῶν] καὶ πνεύματι πορνείας νικῆσαι θέλων, ὁμοίως ἐστὶ τῶν μὲν ἰλαίου Ὀθεννύοντι ἐμπροσθεν.

Qui ventri deditus (ut quidam ex veteribus dixit) spiritum fornicationis superare conatur, similis est homini, incendium oleo restinguenti.

Φαῦλον καὶ μόνος ἦς. μήτε λέξης, μήτε ἐργασίᾳ μάθε δὲ πολὺ μᾶλλον τῶν ἀλλῶν αἰσχυροδοῦν. ἔφη Μουσόνιος.

Malum, etiam si solus fueris, neque dixeris, neque feceris. Disce autem te ipsum multo magis, quam alios reuereri: dixit Musonius.

Ἄμφω μὲν χιτῶνι ἐκδυομένη ἐκδύεται καὶ τῷ αἰδῶ γυνὴ. ἔλεγε Ἡρόδοτος.

Mulier simul cum veste pudorem etiam exiuit: dixit Herodotus.

Locus LXIII.

DE PAUPER-TATE.

Ἀπολλώνιος ἔλεγε, εἰ πένεας καὶ φῦσιν ἀγαθὴν, ἀλλὰ

τὸ δὲ ἀρχοῦν αἰτίαν πένεσθαι,
ὄνειδ'.

† Apollonius dixit, Pau-
pertatem non turpem esse
secundum naturam, turpi
vero de causâ paupertate
premi, dedecus esse, & infamiam
inurere.

Ἐπίκτητ' ἔλεγε. Ὁ παρ' ἐπὶ
Σικερέσσι σκίμποδος θλιβόσ
μυρον ὑγκρίανθι ἀμεινον, ἢ ἐπὶ
πολυτείας κλίνας κυλινδ' ἔμυρον
νοσείν ἔτω καὶ ἐν μικρᾷ παρ-
ουσία βέλπον συσεπλόμυρον
διδυμείν, ἢ ἐν μεγάλῃ τυγχάν
νοσπε δύστυμείν.

† Epictetus dixit: Quem-
admodum in paruo humi-
liq; grabato anguste cubare
hominem sanum melius
est, quam in amplo lecto se
volutantem ægrotare: Sic
& in exigua fortuna melius
est sese contrahentem læto
animo esse, quam in magna
fortuna tristem. ¶ Sic & Py-
thagoras dixit: Ζῆν κρεῖττον
ἐστὶν ἐπὶ πτωχότητι καὶ ἀκείμυρον,
ἢ παρ' ἐπὶ πλούτῳ χρυσῶν
ἔχοντες κλίνας. Melius est hu-
mi cubantē viuere, & bono
animo esse, quam perturba-
tum in aureo lecto.

Κάτω ἴσθι, κρείσσον καλῶς
πένεσθαι μέλλαν, ἢ πολυτείν κα-
κῶς. τὸ μὲν γὰρ ἔστιν ἄλλαν, τὸ δὲ ἐπι-
κρίαν φρεσίν.

† Cato dicere solitus est,
Honestam paupertatē præ-
stare improbis diuitiis. Hoc
enim cōmiserationis, illud
opprobrii causam esse.

Κλεάνθης ὁ φιλόσοφ' ἔλεγε.
κρίνων ἐαυτοβίον ἔτ' ὀλισι-
ων, ἔλεγε, ἐν ᾧ ῥαυρίζουσιν
ἐκείνοι, τὴν σκληρῶν καὶ ἀκαρπῶν
ἐργασίαν σκίπων.

Cleanthes Philosophus
suam vitam diuitum vitæ
solebat præferre, hoc nomi-
ne, Dum illi, inquit, pila lu-
dunt, ego durum humum
exerceo.

Ἀρχίνης γῆρας καὶ πένιαν εἶπε
μέγιστα τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
εἶναι.

† Aschines dixit, Senectute-
m & paupertatem, grauissi-
ma in reb. humanis mala
esse. Congruit cum dicto
Chrysoctomi. γῆρας καὶ πένια
δύο πρὸς μέγιστα δύσχεράματα.
Senectus & paupertas, duæ
res sunt curatu difficiles.

Διογένης ἐρωτήθεις τί ἀθλιόν
ἐν βίᾳ, ἔφη, Γέραν ἀποργς.

× Diogenes interrogatus,
quid in vita miserum esset,
Senex, inquit, egenus.

Δημοκρίτ' ἀκούων ἱνὸς
τὴν ἀπορίαν ἐαυτ' ἐμφορῶν,
ἔφη.

ἔφη· Ἦν μὴ πολλῶν ἐπιθυμῆς,
πὸ ὀλίγα πολλὰ σοὶ δοῦναι. μικρὰ
ἢ ὄρεξις πενίαν ἰσοδυναμεῖ τῶν
πολλῶν.

† Democritus audiens quen-
dam de paupertate sua con-
querentem dixit: Si non
multa desideres, pauca tibi
multa videbuntur. Deside-
rium enim contractum, pau-
pertatem diuitiis aequipol-
lentem efficit.

Ἡ πενία πολλῶν ἐστὶν οὐδενὴς·
ἢ δὲ ὀλιγησίου πάντων· ἔφη
Ἀριστοτέλης.

† Aristoteles dicere solebat:
Paupertatem multis rebus,
inexplebilem autem cupi-
ditatem omnibus indigere.

Ἀριστοτέλης ἔλεγε, Οὐχ ἔστι
τοῦ πολλῶν ὡς τοῦ πένη-
τος, ὡς τῶν ἀπυρρώτων οἰκείριον
εἶδηται.

Aristoteles dixit, Diuites
non similiter misereri sole-
re infelicium, vt pauperes.

Ἦν μὴ πολλῶν ἐπιθυμῆς,
πὸ ὀλίγα σοὶ πολλὰ δοῦναι· ἔφη
Δημόκριτος.

† Nisi multa desideres, pau-
ca tibi multa videbuntur:
dixit Democritus.

Ὁ αὐτὸς εἶπε· Σμικρὰ ὄρε-
ξις πενίαν ἰσοδυναμεῖ τῶν
πολλῶν.

† Idem dixit: Pauca appe-
tere, facit vt paupertas di-
uitiis aequipolleat.

Σέξτος ἔφησε, πενίαν φέρειν,
οὐ πάντως, ἀλλ' αὐτὸς σοφῶς.
† Sextus dicebat, Paupertas
tem ferre, non cuiusuis esse,
sed viri sapientis.

Δημόκριτος ἔλεγε, Τὰ μέ-
γιστα τῶν κακῶν τὸ πένητος ἐκ-
φυγεῖν, ἐπιβελῶν, φρόνον, καὶ
μῖσος, εἰς οἰ τῶν ἄσπιτοι καὶ ἡμέ-
ρων σωωκοῦσι.

† Democritus dicere sole-
bat, Pauperes maximis ma-
lis non infestari, vt infi-
diis, inuidia & odio, qui-
bus diuitiis expositis sint
quotidie.

Ἀριστοτέλης ὁ δίκαιος ἀνδρῶν
ῥημος ἐπὶ πενίᾳ τῶν ἄσπιτων τῶν
σπῆς, εἶπεν, Ἐμοὶ μὲν ἡ πενία ἐδὲν
ἰσορροπῶ κακῶν, σοὶ δ' ὀλιγοῦ
τῶν κακῶν ὡς τῶν ὀλίγων.

† Aristides ille iustus, cum
diues quidam ei paupertatē
obiiceret, dixit: Mihi quid-
em nihil mali adferet pau-
pertas: tibi vero diuitiis non
paucas pariunt perturba-
tiones.

LOCUS LXV.
DE PATRIA, PIE-
TATE IN PA-
TRIAM.

K

ΓΝαῦ⊙ Πομπηί⊙ ἰσχυρῶς
 σπιδείας ἐν Ρώμῃ ἡγομέ-
 νης, ἀποδεδυμένος λόγῳ μὴ ἀγο-
 ραῖς ἐπιμελητῆς, ἐργῶ δὲ γῆς καὶ
 θαλάσσης κύρι⊙, ἐπέλυσεν
 εἰς Λιβύην καὶ Σαρδένας καὶ Σι-
 κελίαν. καὶ πολλὰ ἀγροίτας
 ἔσπον, ἑαυτὸν δὲ εἰς τὴν Ρώμην.
 μαζάλου δὲ ἔχμαῶν⊙ ἡγο-
 μῆου, ἐτῶν κυβερνητῶν ὄκνευ-
 τῶν, πρῶτ⊙ ἐμῶς καὶ τῶν
 ἄγκυραν ἄραι καλυπτας, ἀνε-
 βῆσθε, Πλεῖν ἀναγκάζῃ, ζῆν εὐπε-
 ἀνῶ καὶ ζῆ. ἐπιδείξας πλείονα
 ἐπιμέλειαν τῆς πατριδος κιν-
 δυνάσεως, ἢ τῆς ἰδίας σπουδαίας
 ποιῆσθαι δέειν.

Cum ingens rei frumen-
 tariae Romae esset penuria,
 Pompeius titulo quidem
 annonae procurator, re au-
 tem vera maris terraeq; do-
 minus declaratus, in Afri-
 cam, Sardiniam, ac Siciliam
 nauigauit, multaque frum-
 enti uicollecta, Romam
 properabat: uerum cum
 oborta tempesta naucleros
 a nauigando deterreret, ipse
 primus nauem ingressus,
 iussit anchoram tolli, cla-
 mans, ut nauigemus, urget
 necessitas, ut uiuamus, non
 urget. Significans patriae
 periclitantis potius habenda
 rationem, quam pri-
 uatae incolumitatis.

Λάκηναί τις ἐκπέψασα

τὸς ἦς αὐτῆς κέντε ὄνας ἐπὶ
 πόλεμον, ἐν τῆς πατριδος εἰ-
 σῆκει παραδοκῶσαι ἢ ἐν τῆς
 μάχης ἀποβῆσαι. ὡς δὲ πωρο-
 ἡμορῶς ἢς πυρῆρης ἀπήγ-
 γειλε τὸς πατῆρας ἀπαιτῆς τε-
 λαωτικῆς, Α. Δ. δὲ ἔτο ἐπυθό-
 μῃ, εἶπε, κρινὸν ἀνδράποδον,
 ἀλλὰ πὶ πρῶτος ἢ πατρις. φή-
 σαντες δὲ ὅτι νικᾷ, Α. σμῆθη τῶν
 εἶπε, δέχμεν καὶ τῶν πατῶν γί-
 νατον.

— Lacæna quædam, cum
 quinq; filios emisset in bel-
 lum, staretq; ante suburbium
 expectans belli exitum. Ac-
 cessit quispiam nuntians,
 filios eius omnes occubuisse.
 Non istud, inquit, per-
 contabar, ignauum mancipium,
 sed quid ageret patria.
 Is uero cum adderet, A patria
 stetitisse victoriam, Libenter
 igitur, inquit, accipio liberorum
 interitum.

Αναξαγόρας τῶς ἢ ἐπὶ τῶν
 Οὐδὲν τοῖς μέλει τῆς πατριδος;
 Εὐφῆμῃ, ἔφη, ἐμοὶ γὰρ ἐφ' ὅδρα
 μέλει τῆς πατριδος, δείξας τὸν
 οὐρανόν.

Anaxagoras cuidam se ita
 compellanti, Nulla ne tibi
 patriæ cura est? dixit, Mihi
 uero patriæ curæ, & quidem
 summæ est, digitum in
 cœlum intendens.

Ἰσοφῆτης ἔλεγε, τῆς πατριδος
 δικῆται

δικασμον εἶναι τοσαύτῳ ἡμῶν
ποιῶν ἀσθενίαν, ὅσῳ καὶ τῶν
γονέων ἢ ἡμετέρων.

✠ Isocrates dixit, Patriæ
tantam rationem haben-
dam esse, quantam parentū
nostrorum.

Πολυκρατίδας πρὸς βούαν
αὐτὸς τῆς βασιλείας φραττηγὸς
μετ' ἑτέρων, ἐρωτῶν αὐτὸν, πό-
τερον ἰδίᾳ πάρεστιν, ἢ δημοσίᾳ
ἐπιμφοῦσαν, Αἴκε τύχεμα, δη-
μοσίᾳ, εἶπεν, εἰ ἢ μὴ, ἰδίᾳ. Φωνή
εὐσεβῆς εἰς τὴν πατρίδα. εἰ γὰρ
πατὴρ τῆς πρὸς θείας αὐτὸν εὐτυχεῖτο,
ἢ ἤθελε τὴν δόξαν τῆ πόλει δια-
νέμειν, εἰ ἢ μὴ, ἢ ἤθελε τὴν πα-
τρίδα τὴν ἀλμυρίαν ἔδοξε χρο-
νοῖός οὐ φέρειν.

Polycratidas cum ceteris
legatis missus ad duces re-
gios, cum ab his interroga-
retur, utrum priuatim venif-
sent, an publice missi, Si im-
petramus, inquit, publice
venimus: sin minus, priua-
tim. Vox pia in patriam. Si
enim cessisset ex sententia
legatio, gloriam volebat
reipubl. cedere: sin minus,
ignominiam repulsæ ad pa-
triam non pertinere.

Ἐχάρτος ἡμῶν, ἔφη Πλάτων,
εἴτε αὐτὸν μένον γέγονεν, ἀλλὰ τὸ
ἡμετέρας ἡμῶν το μὲν ἢ ἡ πα-
τρὸς μετ' ἑτέρων, ἢ δὲ οἱ εἰ ἡμετέ-
ρασ τε, ἢ ἢ οἱ λοιποὶ φίλοι.

✠ Non nobis solum nati
sumus, inquit Plato, sed or-
tus nostri partem sibi patria
vendicat, partem parentes,
partem amici.

Τεσσαράων παίδων ἀρρέων
Παύλῳ Αἰμυλίῳ γεγονότων,
δύο μὲν ἀσθενῶν ἐπὶ τῶν χειρῶν
ἐκιδιδάσκων ἑτέρους θεῶν, δύο ἴν
δὲ ὄντων ἐπὶ τῆς οἰκίας, ὁ μὲν
ἡμέρας πέντε αὐτὸν ἔφρασε, ἢ
τεσσαράκοντα γεγονῶς ἐπὶ,
ἀπέθανεν, ὁ δὲ ἕτερον πέντε
τοῦ φρασεῖν, δαδὲκεταις.
αὐτοῦ τῶν ἢ, ἢ δὴ μόνον σωμα-
τικῶς αὐτὸν ἐκ συμπενοῦτος,
Νῦν, ἔφη, αὐτὸν τῆς πατρίδος,
ἀδελφῶν γέγονεν ἢ ἀκινδύως,
ὅποτε τῶν εὐτυχημάτων τὴν
νέμεσι εἰς τὸν οἶκον ἀπερφο-
μῆς τὸ τυχεῖν, ὑπὲρ πάντων
αὐτὸς αὐτὸν εἰδεκεται.

Paulus Æmylius ex qua-
tuor liberis masculis, quos
susceperat, duos antea de-
derat in adoptionem. Ex
duobus autem, qui reman-
serāt in familia, alter quin-
que ante triumphum die-
bus interit, annos natus
quatuordecim: alter quin-
to post actum triumphum
die, annos natus duode-
cim. Ob id populo lucum
ac mœrorem cum illo iun-
gente, ipse prodies ad mul-
titudinē, dixit, se post tan-
tos rerum successus aliquid

mali a fortuna expectasse: se vero nunc de patriæ incolumitate securum esse factum; nihilque timere periculi, posteaquam fortuna prospere gestarum rerum invidiam in suam domum impingente, ipse vero pro omnibus dependisset.

Ἐπεὶ γὰρ ἰλῶν Πραίνετον ὁ Σύλλας ἔκτισεν ἄλλας ἅπαντας δόσους φάσκειν, ἕνα ἃ σκείνων ἠφίη Διὸς πῶς ξενίαν, ὃ ἃ εἰπῶν, ὡς οὐ βούλεται σωτηρίας χάριν εἰδέναι τῷ φρονεῖ τῷ πατρὶδ^ο, αὐτὸ μίξεν ἑαυτῷ τῷ σωκρετικῷ πηθεῖς πολίτης.

Cum Sylla oppidum Pre-
neſte armis cepisset, decre-
uissetq; quicquid erat civiū
trucidare, hospitem suum
iussit excipi: hoc beneficio
compensare volens hospitii
communicati gratiam. At
ille contra. Nolo, inquit, pa-
triæ meæ exſtinctori debere
vitam; simulque turbæ ci-
vium sese admiscuit, & cum
illis trucidatus est.

Locus LXVI.

DE DOCILI- TATE.

Ὅταν ἡ χάρις ὡς ἐφη Πλάτων ὁ δῖος Σωκράτης μιμηταίην; ἀλλ' ἐπιμνησθῆναι, καὶ

ἠρώται, ἔ ποικίλῃ χάριν εἶχε τῷ δόκονομορῶν.

Non pudebat (vt Plato ille diuinus dixit) Socratem discere, sed alios audiebat & interrogabat, & magnam gratiam habebat respondenti.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, τῷ μουθῶν φησὶ ἀλόμωρον δεῖν εἶναι φιλομαθῆ, φιλήγορον, ἔ ζητηλῶν.

Idem dicebat, Oportere discipulum esse cupidum discendi, audiendi, & interrogandi.

Σόλων ἡξίε μιμηταίην εἰωσασθαι αὐτῷ.

X Solon existimabat tam-
diu discendū esse, quamdiu
viuitur ¶ Ἐγήροσπον δ' αἰεὶ
πολλὰ διδάσκοντο. Senesce-
bat autem quotidie multa
addiscens. ¶ Quod Cicero
de eo sic retulit in libello de
Senectute: Solon gloriari
solebat, se aliquid quotidie
addiscentem senem fieri.

Σωκράτης πολλὰ κίς λέγειν εἶωθε. Ἐν ἔπιτο γαυμάσιον ἔχω ἀγαθόν, ὁ με πάλαι. ἔ γδ ἀχρῶος μου μιμηταίην, ἀλλὰ ἐπιμνησθῆναι, καὶ ἐρωτῶ, καὶ χάριν ποικίλῃ ἔχω τῷ δόκονομορῶν, καὶ εἰδέναι πῶποτε ἀπεστέρησα χάριτος. οὐ γδ πῶποτε ἔξαρντο ἐχρῶομι μιμητῶν, ἔμου ἔπιε μιμῶν τὸ μιμητῶν.

μάθημα εἶναι ὡς εὐρημα, ἀλλ' ἐκωκυιάζω τ' διδάξαντά με, ὡς σοφὸν ὄντα.

✕ Socrates sæpe dicere solitus est: Vnum hoc admirandum bonum habeo, quod mihi salutis est. Non enim pudet me discere, sed audio, & interrogo: & magnā gratiam habeo respondentis, nec vllum vnquam debita gratia priuavi. Nunquam enim nego me didicisse: nec mihi tribuo doctrinam velut a me inuentam, sed laudibus celebros præceptorē, a quo illa didici, & prædico eum sapientem esse.

Δημοσθένης ἔλεγεν· Οὐκ αἰχμώομαι εἰπὼν, ὅτι ποτὶ ἀμαρτίαν αὐτὸς ἐπιδέομαι.

✕ Demosthenes dicere solitus est: Nō me fateri pudet, ipsi mihi adhuc multa discenda esse.

Οὐ γέμεις ἐπὶ τῶ ὀρθῶς λέγειν με συλχερεῖν· ἔφη Πλάτων.

Nefas est vera & recta dicenti non assentiri: dixit Plato.

Γρηγόριος Νύσσης λέγειν εἶωθε· Βυλοίμεν αὐτὸ ἐγὼ τ' ἀγαθῶν τι λεγόντων ἀκούειν μάλλον, ἢ λέγειν αὐτὸς.

✕ Gregorius Nyssenus di-

cere solebat: Malim ego audire dicentes aliquid boni, quam ipse dicere.

Ἐποινεῖται καὶ τὸ κἀν τὸν ἔπεσον ποτὶ αὐτὸν ἐν τῇ σοφῇ ἔχει, αἰσθημαθεῖν τι βυλοίμεν.

✕ Laudatur & hoc dictum: Quod si alterum pedem in sepulcro haberem, tamen aliquid addiscere vellem.

Θεόκριτος εἶπε, Βέλκον ἀψιμαθῆ καλεῖσθαι, ἢ ἀμαθῆ.

✕ Theocritus dixit: Melius esse sero vel prouecta ætate aliquid discere, quam rudē & indoctum nominari.

Χρυσόστομος ἔφη· Οὐ τὸ μαρτεῖν ἐγκλημα, ἀλλὰ τὸ ἀγνοεῖν κατηχηθῆναι εἶναι.

✕ Chrysostomus dixit, Discere, non esse vitiosum, sed ignorare, culpandum esse.

Σωκράτης ἐν γήρα κίθαρίζον, καὶ παρσικρέων ἐτύχαιεν· καὶ ἄλλος εἰπόντος, κίθαρίζεις τιλικυτός ἂν; κρεῖττον, εἶπεν, ἀψιμαθῆ εἶναι, ἢ ἀμαθῆ.

Socrati in senectute citharam pulsanti & aberranti, dixit quidam: Tu ne adeo senex cithara ludis? respondit Socrates, Atqui præstat sero, quā nunquam discere.

Locus LXVII.
DE BREVI-
TATE.

Εκκλησίας ἡγουμένης, πρὸς τὸν εἰπόντα, Σκεπθίμηρον ὁ Φακίων εὐκταῖος, Ὁρθῶς, εἶφη, τοπαίσεις· σκέπθιμηρον γὰρ εἰ πρὸς δὴ ἡμεῖς ἀπειθεῖν ἂν μέλλω λέγειν πρὸς Ἀθηναίους. ἄλλοι μὲν αὐτοὺς ἀξιοῦσι πλεῖστα λέγειν, ἵνα εὐπρόσφορον, ἐν λόγοις εἶναι δοκῶσι· τρίτον ἢ τὰς εἰρημίας τῆς μεμέλητος, δηλαδὴ ὅπως πρὸς πρὸς ἐπὶ τὸ ἑσθαι λόγον ἀειλάβη.

Cum in concione quidā dixisset, Videris cogitabundus in Phocion, Recte, inquit ille, coniectas. Cogito enim si quid queam detrudere his quæ diciturus sum ad Athenienses. Alii solliciti sunt, ut quam plurima dicant, quo videantur disertī: illi diuersa erat cura, nimirum ut quæ ad rem faciebāt, verbis quam paucissimis completeretur.

Πλάτων, Ἀντιθέτου ποτὲ μακρολογήσαντος, ἀγνοεῖς, εἶφη, ὅτι ἔτι λόγος μέτερον ἐστὶν ἔχ' ὁ λόγος, ἀλλ' ὁ ἀκούων.

Plato, cum Antisthenes aliquando longam orationem habuisset, Ignoras, inquit, quod dicendi modus

non penes loquentem, sed penes audientem sit.

Δημοθένης εἶπε, τῇ τῶν ἀκούοντων εὐνοίᾳ μετρίως χρῆσθόν εἶναι.

Demoſthenes dicebat, Benignitate auditorum nō abutendum esse.

Γρηγόριος Ναζιαν. ἐλεγε Φαυνομήμων ἔργων, ἀπειθεῖν εἶναι μακρολογίαν.

Nazianzenus dixit: Vbi res ipsæ compareant, superuacaneam esse longam orationem.

Εὐνούμερον ἐς δίκην τρεῖς ἔπειτα ἐξαρκέσει, εἶφη Πίνδαρος.

Ad bonam causam tria verba sufficiunt, inquit Pindarus.

Οἱ κρείττοις τῶν ἀνθρώπων μακρολογώτατοι, ὡς Ἀπολλώνιος εἶπεν.

Optimi homines in dicendo breuissimi sunt, ut Apollonius dixit.

Locus LXVIII.
DE CVRA PRÆ-
POSTERA, PRÆPO-
STERO studio.

Διογῆσι ἀπεδομολογήσαντος ποτὲ ὡς ἐδίδετο ἀποσθεῖν, ἐπέδωκε περιτίλλειν· ἀγροισθέντων

των ἢ ἀνείδιξεν, αἷς ἐπὶ τὰς φληγάδας ὀφικνεύμενων σπασάσας, ἐπὶ ἢ τὰ σπασάσα ἐρεδύωντων ὀλιζώσας.

Χ Cum aliquādo Diogenes de re seria differens, nullum haberet auscultatorem attendentem, cœpit ineptam cationem canere, ad quam cum plurimi concurrissent, obiurgavit illos, quod ad stulta & inepta frequentes accederent, ad seria vero & vitia nec alacriter conuenirent, nec diligenter auscultarent.

Λέγον ποτὲ Δημοσθένης κωλομόρφος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ, ἔραχθη ἐφ' οὐλοῦσα πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν, τῶν δὲ Σιωπησάντων νεανίας εἶπεν ἕρως ἀρα ἐμιθώσασατο εἰς ἄσπετον ὄνον μετὰ ἄσπετο σούσης δὲ πῆς ἡμέρας καὶ Σφοδρῶς φλέγοντο τοῦ ἡλίου, ἐκείπερος αὐτῶν ἐβούλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τῶν οὐρανῶν· εἴργον δὲ ἀπὸ ἡλίου, ὃ μὲν μεμιθώσασα κέναγ τὸν ὄνον, οὐ τῶν οὐρανῶν λέγων, ὃ δὲ μεμιθώσασα μὲν, τῶν πάντων ἔχον ἐξουσίαν. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπαῖε· τῶν δὲ Ἀθλιωαίων ἐπιχρόντων, καὶ δεομένων πέρας ἐπιθῶναι, εἶπε, ὑπερ μὲν ὄνον οὐκ εἶβουλοῦσθε ἀνεύειν, λέγοντο ἢ ὑπερ ἀποουδίων πρᾶγματῶν οὐ βεβουλοῦσθε.

Χ Cum Demostheni in consone dicenti obstreperant Athenienses, ait se breuiter illis velle quiddam narrare. At silentio facto: Adolescens, inquit, ætatis tempore asinum mercede conduxerat, vt eo ab vrbe, Megaram proficiscēs, vteretur. Porro meridie, cum sol acriter æstuarer, vterque cupiebat sub vmbra asini sedere. Verum alter alterum arcebat, cū hic diceret asinum conductum esse, nō vmbra: Rursus alter, qui conduxerat, se plenum habere ius responderet. Atque hæc locutus, discedere parabat. Retinentibus autem eū Atheniensibus, vtq; reliquā fabulæ partē adderet, orantibus: Ita ne, inquit, de asini vmbra audire cupitis, de rebus serijs loquentem auscultare non vultis?

Διογένης ἐθαύμαζε τὰς μεσικὲς ἑαυτοῦ ἐν τῇ λυρα ἡχοῦσας ἀρμότιας, ἀνὰ ἑρῶσιν ἢ ἔχον τὴν ψυχῆς τῆς ἡσυχίας.

Χ Diogenes Musicos admirabatur, quod in cythara diligenter aptaret chordas ad contentus, mores autem haberet inconcinnos.

Τὰς μετρηματικὰς ἐθαύμαζε

ξεν, ἀποβλέπων μὲν πρὸς τὸν
ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, πᾶσι δ' ἐν
ποσὶ πρὸς ἄλλοις περιεργεῖν.
Τὸς ῥήτορας δὲ πᾶσι δικαίωμα μὲν
ἑαυτοὺς ἐκείνους λέγειν, πρὸς ἄλλοις
ἰσοδυναμῶς.

⊗ Reprehendebat & ma-
thematicos, quod solem &
lunam intuerentur, non vi-
dentes ea, quæ essent ante
pedes. Oratores etiam car-
pebat, quod studerent iusta
dicere, sed eadem facere ne-
gligerent.

Σωκράτης ἔλεγε θαυμάζειν
τὸς λιπίνας εἰκόνας κροσσό-
αζομύλων, ἃ μὲν λίθου πρῶτον εἶναι,
ὡς οργιστοὺς ἔσται, αὐτῶ δ' ἄμει-
λῆναι, ὡς μὴ ὁμοίως τῶ λίθῳ
φαινέσθαι.

⊗ Socrates dicebat se mira-
ri, quod cum statuarum
artifices in hoc summo stu-
dio incumberent, vt lapis
quam similimus homini
redderetur, non pariter hoc
curarent, ne ipsi lapidibus
similes viderentur.

Locus LXIX.

DE LAVDE.

Σοφῶν γὰρ καὶ ἡλιόκων ἡνέ-
στειμακίαιζον, ὁ δὲ φησι
πρὸς αὐτοὺς· εἰ μὲν ἔπιμανεῖν
μαυτοὺς, ἐν τῶ ἡμῶν ἰσο-
χρησίας μέγα εἶναι ἑμαυτῶν
νευόηκα· εἰ δὲ ἐπιμανεῖν ἄλλους οὐ

παύσθε, ἐν τοῦ ἡμῶν ἐπιμανεῖν
τὴν ἑμαυτοῦ ἀκρηστίαν ἰσο-
χρησίαι.

⊗ Assentatores quidam be-
atum prædicabant sapientē
quendam: ille vero dicebat
ad eos: Si me laudare desti-
teritis, ex discessu vestro
magnū aliquem meipsum
cogitabo: Si vero laudare
non desinitis, ex laude ve-
stra meam impuritatem
coniicio.

Κλήμης ἔφη, Ἐπιπλάσων
ἑπιμανεῖν, ἀληθοῦς ψόγος ἀπρό-
σβητον εἶναι.

⊗ Clemēs dicebat, Laudem
fictam reprehensione vera
peiores esse.

Ὁ αὐτὸς εἶπε, Θεμελίον τοῖς
μὲν κυσὶ τοὺς λαγῶνας ἰδὲς κυνη-
γῆς, τοῖς δ' ἐπιμανεῖσι τοὺς ἀνοήτους
τοὺς πολλοὺς.

⊗ Idem dicebat, Venatores
canibus venari lepores, stul-
tos autem plerosque capere
laudibus.

Ἀντιγόνης ἔφη, Ὅταν ἐπιμα-
νεῖσιν με πολλοὶ, τότε νομίζω μη-
δενὸς ἀξίους εἶναι· ὅταν δ' ὀλίγοι,
συνεὶ αὐτοὺς αὐτῶν.

⊗ Antagenes dixit, Cum
multi me laudant, tum nul-
lius pretii meipsum existi-
mo: cum vero pauci, bonū
& egregium hominem.

Ὁ αὐτὸς

Ὁ αὐτὸς εἶπε, Ζῶν μὲν, ἐπιφανέστερος ἄποθανόν ἤ, μακροχρόνιος.

Idem dixit, Operam da, vt viuis laudabilis, mortuus autem beatus iudicaris.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, Ἴσην ἀμαρτίαν καὶ ἀμαρτίαν εἶναι, μέμφεσθαι τε τὰ ἐπιεικῆ, καὶ ἐπιμνεῖν τὰ μωρητὰ.

Idem dicebat, Æque vitiosum & stolidum esse, vituperare laudanda, & laudare vituperanda.

Ἀγησίλαος ἔρωτηθεῖς, πῶς αὐτὸς μάγιστρον παρ' ἀνθρώποις εὐδοκίμησιν, εἰ λέγει, εἶπε, τὰ ἀρετῶν, περὶ αὐτῶν δὲ τὰ κηλίδια.

Agelilaus interrogatus, qua ratione potissimū quis assequi posset, vt apud homines honestam famam haberet: Si loquatur, inquit, quæ sunt optima, & faciat quæ sunt honestissima.

Ὅταν Σωκράτης ὁ αὐτὸ ἐρωτῶντι. εἰ τοῖς ἄλλοις, εἶναι ἀσθενέστερος, οἱ δὲ δεικνύειν ἐθέλοις.

× Sic Socrates idem percontanti, si talis, inquit, esse studeas, qualis haberi vis.

LOCUS LXX.
DE ORATIONE.

Ὁ σάκκιος Περικλῆς ἐρωτῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρεῖναι, ἢ καὶ αὐτὰ μηδὲν ῥῆμα ἐπιπολάσαι τοῖσδε, ὅπερ ἐμελλεν ἐπιτραχεῖν τὸν δῆμον, ἀπέσταντες αὐτῶν γυρόμενοι καὶ ἀβέλητοι δόξαν.

Quotiescunque Pericles prodibat in concionem verba factururus, optare solebat, vt sibi nullum eiusmodi verbum excideret, quod vel populum offenderet, vel sibi contrarium esset, vel cum ipsius voluntate pugnare videretur.

Ὀϊνοπίδης ὁ ποταμὸς ἢ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶ, τοῖσδε ἴφασκεν εἶναι καὶ τὸ λόγον.

Oenopides talem dicebat sermonem esse hominis, qualis eius natura esset.

Ῥώμυλος τὸ μὲν κέρασον ἐν τῷ κέρας ἐφῆ δοκιμάζειν, τὸν δὲ ἀνθρώπον ἐν τῷ λόγῳ.

Romylus vas fictile ictu & sono, hominem vero sermone probari dicebat.

Ὁ αὐτὸς εἶπε, Ἀνδρὸς χαρακτῆρα ἐκ λόγου γνωρίζεσθαι.

× Idem dixit, Viri charactere ex verbis eius nosci.

¶ Συναδέει τοῦτο τὸ ὅτι λόγος χαρακτῆρ ἐστὶ νόου. Congruit cum illo: Oratio est indicium mentis.